

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculu[m] officii misse expositorium

Johannes <de Lambsheim>

Heidelberg, 1495.06.29

Consideratio sue corruptionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30862

O Jcis ergo mihi. Paratus sum
pre oibus acq̄iescere diuino cō
silio vt sapiar̄ intelligā ac nouis
sima p̄uideā. Sed q̄ sunt mea nouissis
ma. Illaytiq̄ de q̄bus tibi sp̄s sanctus
p̄ salomonē loquit̄ dices Eccli. vii. vt su
perius tā dictū est. In oibus op̄ib; tuis
memorare nouissima tua rē. Non pote
rit meli⁹ caro luxuriosa domari q̄ q̄lis
erit mortua sp̄ p̄meditari. Et si talē me
ditationē habueris felicē te dicēt oēs ge
neratōnes. Meditatio em̄ nō est aliud
nisi mēt̄is ditatio. Peroptine mēt̄ tua
ditat̄ q̄n̄ p̄tra cūcta aduersantia p̄uiden
tie scia illustrat̄. Legit̄ in poetria q̄ cen
tū luminib; cinctū caput argus habebat
Qd̄ ita p̄t̄ intelligi. qz ex oī sue p̄te intra
mentis sue circūspectiōne prudentiā pos
sidebat. Ideo si tante studio cautele pol
lebat poeta pagan⁹ multo fortius p̄uide
tiorē oculū debet h̄re clericus christian⁹.
Esto ergo alter argus. imo illo cautior.
illo studiosior. illo prudētor. vt sapias et
intelligas r̄ nouissima tua prudēter p̄ui
deas. Hec em̄ sunt nouissima q̄ p̄uidere
sūma totius prudentie est. vtz illa hora
terribilis in qua misera aīa tua ex hoc
corpūsculo corruptibili timēs est egressu
ra. Frater crede mihi tu q̄ legis hec. Ad
h̄mōi em̄ rei tremendā p̄siderationē ma
luisse debueras. p̄uidentiā possidere: q̄
totius mūdi dñationē. Vt̄nā ergo sa
peres q̄ dei sunt. et intelligeres q̄ mundi
sunt. et p̄uideres q̄ inferni sunt. profecto
deū timeres. supna appeteres. et infernū
horreres. In illa nimis metuēda extres
ma hora tua. q̄s amicor̄. q̄s parentū tuo
rū venies cū gladijs et armis poterit au
xiliū ferre. Nō erit tūc q̄ p̄solet te ex oīb;
charis tuis. Respicies eris ad auxiliū
hominū. sed refugū tuum tūc erit apud
deum.

Consideratio sue corru ptionis.

O gites igit̄ tecū charissime se
pius quo timoret̄ timēd⁹. q̄ amo
re diligēdus. q̄ honore venerand⁹
dus est ip̄e dñs iesus xps de⁹ noster qui
salutis p̄sctū solus p̄stare p̄t post mortē
Redue ergo dilectissime sept̄ ad memo
riā illū extremū exitus tuī dīc̄ r̄ ante q̄
misera aīa tua de carcere carnis exeat. p̄
uideas q̄ vadat. Istiusmodi cōsideratio
cōtritiōne p̄cipit. cōtritiō p̄punctionē pa
rit. cōpunctio p̄templationē sex piū r̄ hū
lē affectū in deū. Piū sex ex cōfidentia ad
tutorij bonitatis diuine r̄ clemētie. Hu
milē ex p̄sideratōe p̄prie fragilitatis r̄ mi
serie. Hic lector rogo diligenter attende.
Quid em̄ est in oī scia qd̄ hoīez puocer
facilius ad sui custodiā et omnē iniustis
ciā expellendā. ad sanctitatē in tiorē def
p̄ficiendā q̄ sue corruptōis cōsideratio
sue mortalitat̄ certa cognitio. postremo
tremēde mortis p̄sideratio. Et hō fit nō
hō hoc est q̄n̄ egrorescit. egritudo egritudo
do crescit. peccator expauescit. cor cōres
misit. caput conturbescit. sensus euanc
scit. virtus exarescit. vultus expallescit. fa
cies nigrescit. oculus tenebrescit. auris
surdescit. naris putrescit. lingua fatescit.
os obmutescit. corpus tabescit. caro mar
cescit. Tūc carnis pulcritudo fetor̄ efficit̄
tur r̄ putredo. tūc homo resoluit̄ in ciner̄
r̄ vertit̄ in vermē. Ecce frater mi char
issime ecce satis horribile spectaculū sed
nimis vile speculū. q̄m nulla ars medi
cine nullaq̄ doctrina sic superat̄ superbiā
nec sic vincit̄ malitiā. nec sic extinguit̄ lib
bidinē. nec sic mūdi calcatur̄ vanitatē sicut
h̄mōi mortis recordatio. Ergo vt̄nā sa
perēt et intelli. ac nouissima p̄uidērent.
Et qd̄ huic mūdo vilescit tūc sicut hō cui
ius corpus cū sit exanime nō p̄mittitur
esse in domo p̄ tridū p̄ fetore. sed vt̄ vid
le fere⁹ foris p̄icit̄ r̄ in p̄fundo terre ab
seondit̄. putredini tradit̄. vermibus esca
dat̄ et cadauer efficit̄. Erubescat ergo su
perbi⁹ et infelix peccator. timeat elationē
cecaris. ira inflatus impatientie vicio

915
Infect. scia in flatu: cui plus placet ars
aristotelis q̄ sciētia de ap̄lis. plus codex
platonis q̄ codex diuine lectōnis. Quē
nulla lectio leuificat. nulla scia edificat.
nullus sermo sapientiā fuerit grāmaticē
cōfectus dialecticē imaginatus rethorice
purpuratus. Stultus es q̄ hec igno-
ras et erras. qm̄ qui talia agunt et in talibus
dies suos p̄sumūt. peccatū sibi ge-
nerāt et mortē parāt. qm̄ ex sili studio sibi
mille sciētiā p̄cipiūt. in mo et folia colligunt.
nō fructū. i. verba nō virtutes. Verba
em̄ iuuentū. p̄ferūt. et aerē verbis verberāt.
verbositate sonāt iactantia ostentant.
De quibz p̄ ps. dicit. Turbati sūt et
mori sunt sicut ebrius et oīs sciētia
eorz deuorata est. Sicut em̄ ebrius homo
nescit qd̄ agat aut quo vadat eo q̄ se
ipm̄ ignorat. ita insipientes clerici seculari-
res in habendo huius mūdi sciētiā. se
cōturbant libros deuorāt sententiā mul-
tiplicāt. sed qd̄ agāt penitus ignorāt. qz
ad quē finē tendāt miseri nō attendūt.
Vtinā tales saperēt et intelligerēt rē.
Si em̄ vite sue breuitatē p̄pendissent. si
dāna dierū suoz aī oculos p̄uertissent.
si quō tremēdo iudicio nō tū ex mortuis
eorz opibus sed de oī verbo ocioso q̄ dicit
stricti sunt respōsuri p̄uidissent. mox tū
more p̄teriti. mox diuino amore p̄culsi.
vana huius vite studia reliquissent. De
studio vanitatis venissent ad studiū ve-
ritatis. de studio stulticie ad studiū sapiē-
tie. Hoc est de studio curiositatis ad stu-
diū sancte hūilitatis. de scola luxurie et
p̄auitatis ad scolā mūditie et sanctitatis.
seu castitatis. de vita iniquitatis ad vitam
sanctitatis. hoc est. de vita fornicatōnis
ad vitam beate religionis. i. de domo con-
uersatōis mūdane ad domū sancte disci-
pline. Quā ip̄spū sanctus p̄ p̄betā pec-
catoribz p̄cipit dicens in psalmo. Appre-
hen lite disciplinā ne quātrascat dñs et pe-
reatis de via iusta. O q̄ terribilis snia
et nūquā metueda hīs q̄ disciplinā nō ap-

prehendūt. qz ex hac spū sancti snia pa-
ter qm̄ peribūt. Hinc est qd̄ dñs p̄ mol-
sen ait. Dis aīa q̄ nō fuerit afflicta die
hac p̄bit de populo meo. Notanda sūt
attentius verba ista. Via inq̄r p̄bit que
nō fuerit afflicta subaudi p̄ disciplinā p̄
morū correctionē. p̄ p̄nie satisfactionē. p̄
cordis p̄tritionē. p̄ sciētie purificationē
Et dicebat die hac. i. in p̄nti tpe gr̄e. in
die huius vite. quoniam qui non suscipit
modo tēp̄ penitētie post mortē nō inue-
nit locū indulgētie. Quapropter time-
tu peccator. tucato superba tu vile cada-
uer. quē adhuc viuente vermes sepe cor-
rodunt que de tuo et in tuo corruptibile
corpūculo generantur. Cōtemisce sus-
perbiā. proice vanitatē. fuge luxuriā. ap-
prehende disciplinā ne pereas. Vide in
hoc speculo quid es. quid fuisti. et quid
eris. Cuius cōceptio tabes menstruosa
origo lutū putredo finis. Utinā ergo sa-
parent et intelligerēt rē.

De egressu miserabili anime tue.

Iterū frater charissime te cōue-
nio vt quicquid agant alij sis me-
mor ip̄e tui. Uilescat tibi mun-
dus plus q̄ tu mundo. Huius igitur
tante calamitatis miserā p̄sidera atten-
tius et cum propheta ingemiscens dicit
Iniquitatē meā annuntiabo et cogita-
bo pro peccato meo. Quoniam ego in fla-
gella paratus sum. et dolor meus in con-
spectu meo semper. Et iterū dic cū apo-
stolo qui flebilem humane conditionis
statum deplorās dicit. Infelix ego ho-
mo quis me liberabit de corpore mortis
huius. Hec salutifera apostoli sententia
prudētē lectorē exigit. Adhuc aposto-
lus ueniebat in corpore quod tū mortuus
un nominabat. quia qui sapiens est iā
mortem ante oculos considerat. Jam
se mortuum reputat cum se moriturum